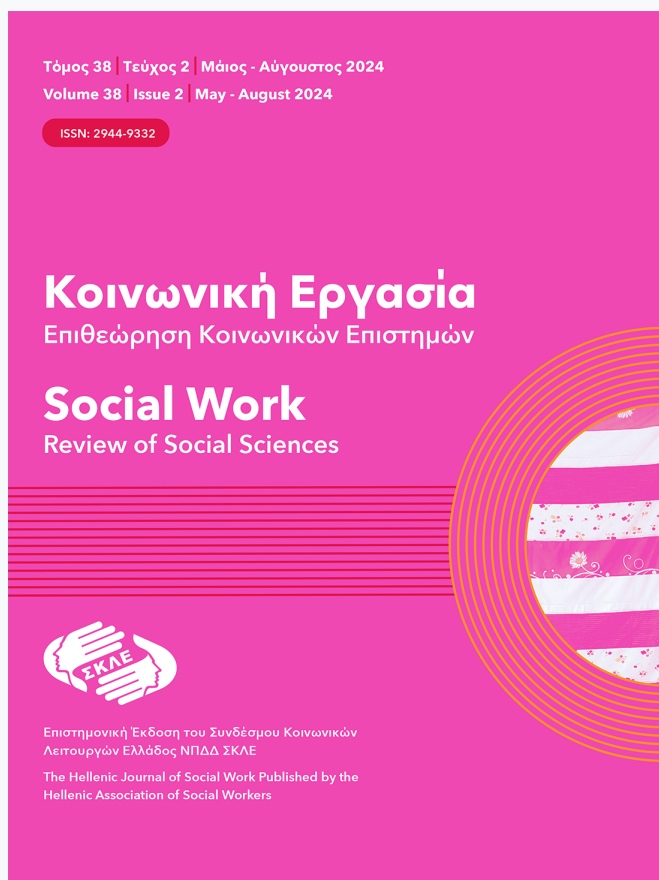

Κοινωνική Εργασία. Επιθεώρηση Κοινωνικών Επιστημών

Τόμ. 38, Αρ. 2 (2024)

2/2024

Sex, Νόμος, Έγκλημα. Το σεξουαλικό Ποινικό Δίκαιο με λόγια απλά. Ευτύχης Φυτράκης

Κωνσταντίνος Τόγκας

doi: [10.12681/socialwork-rss.38886](https://doi.org/10.12681/socialwork-rss.38886)

Copyright © 2024

Άδεια χρήσης [##plugins.generic.pdfFrontPageGenerator.front.license.cc-by-nc-sa4##](https://plugins.generic.pdfFrontPageGenerator.front.license.cc-by-nc-sa4/#).

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Τίτλος βιβλίου: “Sex, Νόμος, Έγκλημα. Το σεξουαλικό Ποινικό Δίκαιο με λόγια απλά”

Συγγραφέας: Ευτύχης Φυτράκης

Ημερομηνία έκδοσης: Μάρτιος 2024

Εκδόσεις: ΤΟΠΟΣ

Σελίδες: 189

ISBN: 978-960-499-488-5

Τα σεξουαλικά εγκλήματα (ή αξιόποινες σεξουαλικές πράξεις) συγκαταλέγονται στα πιο συνταρακτικά και τείνουν να προκαλούν έντονα συναισθήματα. Συνδέονται αφενός με τη σεξουαλική αυτοδιάθεση των ατόμων και αφετέρου με τη σεξουαλική ανάπτυξη των παιδιών. Μολονότι αποτελούν ζήτημα μείζονος σημασίας για τις σύγχρονες κοινωνίες, σε πολλές περιπτώσεις συνοδεύονται από άγνοια, ανακρίβειες και από πληθώρα “μύθων”.

Στον ελληνικό Ποινικό Κώδικα τα σεξουαλικά εγκλήματα αποκαλούνται “εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής” (19ο κεφάλαιο, άρθρα 336-353). Αποτελούν μια ετερογενή ομάδα που περιλαμβάνει το βιασμό ενηλίκου ή ανηλίκου, τις γενετήσιες πράξεις με ανήλικους ή ενώπιόν τους, την κατάχρηση ανηλίκων, την προσβολή γενετήσιας αξιοπρέπειας, την κατάχρηση σε γενετήσια πράξη, τη μαστροπεία, την εμπορία ανθρώπων για γενετήσιους λόγους, την γενετήσια πράξη μεταξύ συγγενών, την πορνογραφία ανηλίκων, την προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους, τις πορνογραφικές παραστάσεις ανηλίκων, την προσβολή γενετήσιας ευπρέπειας, την διευκόλυνση προσβολών της ανηλικότητας, την γενετήσια πράξη με ανήλικο έναντι αμοιβής. Ομοίως, οι δράστες αυτών των εγκλημάτων αποτελούν μια ετερογενή ομάδα με ποικίλα κοινωνικοδημογραφικά και ποινικά χαρακτηριστικά.

Η ενασχόληση με τα σεξουαλικά εγκλήματα απαιτεί προσέγγιση από διάφορους επιστημονικούς κλάδους (Νομική, Κοινωνική Εργασία, Κοινωνιολογία, Ψυχολογία, Ψυχιατρική, Εγκληματολογία κλπ). Μολονότι σε πολλές χώρες του εξωτερικού υπάρχει εμπάθунση στα συγκεκριμένα ζητήματα, στην ελληνική πραγματικότητα καταγράφεται έλλειψη ερευνητικών προσπαθειών και καταγραφή της γνώσης σε συγγράμματα και εγχειρίδια. Το βιβλίο “Sex, Νόμος, Έγκλημα. Το σεξουαλικό Ποινικό Δίκαιο με λόγια απλά” του Ευτύχη Φυτράκη καλύπτει αυτό το σημαντικό κενό στην ελληνική βιβλιογραφία και προάγει τη γνώση για τα συγκεκριμένα θέματα.

Ο συγγραφέας του βιβλίου έχει μια μακρά διαδρομή και εμπειρία ως δικηγόρος, ειδικός επιστήμονας στον Συνήγορο του Πολίτη αλλά και ως Γενικός Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής

στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (2015-2019). Η συσσωρευμένη αυτή εμπειρία αποτελεί εγγύηση για την αρτιότητα της έκδοσης.

Η γενική θεματική του βιβλίου είναι το Σεξουαλικό Ποινικό Δίκαιο και το θέμα είναι η παρουσίαση των σεξουαλικών εγκλημάτων με βάση τη νομοθεσία, τη νομολογία και την ποινική επιστήμη. Όπως αναφέρεται στο βιβλίο, "...οι μεταβολές που έχουν επέλθει τα τελευταία χρόνια στη σεξουαλική ποινική νομοθεσία είναι εκτεταμένες. Ορισμένα εγκλήματα, απομεινάρια του παρελθόντος, καταργήθηκαν, ενώ κάποια νέα, ιδίως δημιουργήματα της ψηφιακής εποχής, καθιερώθηκαν στον Ποινικό Κώδικα". Υπό αυτή την οπτική, αναλύονται με αξιόπιστο τρόπο τα πλέον πρόσφατα στοιχεία σχετικά με αυτά τα εγκλήματα.

Ο συγγραφέας όμως δεν περιορίζεται αποκλειστικά σε νομικές ερμηνείες, αλλά επεκτείνει, σχολιάζοντας-όπου είναι αναγκαίο-και καταθέτοντας επιπλέον χρήσιμα στοιχεία, στατιστικά δεδομένα, ενδεικτικές περιπτώσεις που απασχολούν την κοινή γνώμη και παραδείγματα από χώρες του εξωτερικού.

Το βιβλίο είναι γραμμένο με απλό και εύληπτο τρόπο και αποφεύγονται οι πολύπλοκες νομικές έννοιες και η δυσνόητη ορολογία. Από την άλλη όμως δεν υστερεί σε ουσία και οι απαντήσεις δίνονται με επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο.

Η δομή του βιβλίου αποτελεί για τον αναγνώστη/την αναγνώστρια μια ευχάριστη έκπληξη και τα υπό εξέταση θέματα είναι δομημένα με τέτοιο τρόπο, ώστε να διαβάζονται πολύ άνετα. Συγκεκριμένα, αποτελείται από 176 σύντομες ερωταπαντήσεις που καλύπτουν σχεδόν όλο το φάσμα των σεξουαλικών εγκλημάτων στην Ελλάδα. Χωρίζεται σε τρία μέρη: 1) Σεξουαλικό έγκλημα και τιμωρία, 2) Τα σεξουαλικά εγκλήματα ένα προς ένα, 3) Πώς εφαρμόζεται ο Νόμος;

Ενδεικτικές ερωτήσεις που ακολουθούνται από απαντήσεις είναι οι εξής:

- Υπάρχουν ακόμη εγκλήματα ηθών;
- Οι σεξουαλικοί δράστες είναι αμετανόητοι και υποτροπιάζουν;
- Ο επιδειξίας τιμωρείται και πώς;
- Είναι τόσο επιεικείς οι ελληνικοί νόμοι για βιαστές και παιδεραστές;
- Προβλέπεται στην Ελλάδα ο ευνουχισμός του σεξουαλικού δράστη;
- Γιατί όσοι παίρνουν 100 ή 200 χρόνια αποφυλακίζονται;
- Μπορεί ένας άνδρας να πέσει θύμα βιασμού;
- Μπορεί μια γυναίκα να καταδικαστεί για βιασμό;
- Υπάρχει βιασμός μεταξύ συζύγων;
- Τιμωρείται το σεξ ανάμεσα σε εργοδότη ή προϊστάμενο και εργαζόμενο;
- Ο παιδόφιλος και ο παιδεραστής είναι το ίδιο πράγμα;

Αυτά και πολλά άλλα ερωτήματα απαντά το βιβλίο. Οι ερωταπαντήσεις είναι στοχευμένες στο συγκεκριμένο αντικείμενο και ο συγγραφέας σε καμία περίπτωση δεν πλατειάζει σε θέματα ήσσονος σημασίας.

Τέλος, παρατίθενται σε παράρτημα αυτούσια όλα τα άρθρα του Ποινικού Κώδικα που αφορούν στα σεξουαλικά εγκλήματα (336-353), όπως ισχύουν σήμερα.

Το βιβλίο αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο για τους κοινωνικούς λειτουργούς/τις κοινωνικές λειτουργούς αλλά και τους άλλους επιστήμονες/άλλες επιστημότισσες που ασχολούνται με τα συγκεκριμένα εγκλήματα (νομικούς, ψυχολόγους, εκπαιδευτικούς, κοινωνιολόγους κλπ). Απευθύνεται όμως και σε όλους τους ενδιαφερόμενους πολίτες και στο ευρύ κοινό, καθώς είναι γραμμένο (όπως προαναφέρθηκε) “με λόγια απλά”. Καταφέρνει έτσι να παρουσιάσει ένα νέο επεξηγηματικό πλαίσιο των νομικών ζητημάτων, ώστε να είναι κατανοητό από τον οποιονδήποτε.

Εν κατακλείδι, το βιβλίο πετυχαίνει το στόχο του να ενημερώσει πολύπλευρα και αντικειμενικά τους ενδιαφερόμενους/τις ενδιαφερόμενες και να διαλύσει τους πολλαπλούς μύθους που συνοδεύουν τα συγκεκριμένα εγκλήματα. Κρατάει αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη/της αναγνώστριας από την πρώτη σελίδα και μπορεί να διαβαστεί ακόμη και “μονομιάς”. Δηλαδή ο αναγνώστης/η αναγνώστρια θα απορροφηθεί από τις ενδιαφέρουσες πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε αυτό και δεν το αφήσει από τα χέρια του μέχρι να το τελειώσει. Και αργότερα θα επιστρέψει στις αρχικές σελίδες για να το ξαναδιαβάσει.

Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στο συγγραφέα για την έκδοση και αναμένουμε συνέχιση των προσπαθειών και εμπλουτισμό της σχετικής βιβλιογραφίας με νέες εκδόσεις και στο μέλλον!

Τόγκας Κωνσταντίνος, Ph.D., post-doc
Κοινωνικός λειτουργός Ειδικού Σωφρονιστικού Καταστήματος Τρίπολης
Συντάκτης Περιοδικού Κοινωνική Εργασία-Επιθεώρηση Κοινωνικών Επιστημών